

EUROPAPARLAMENTET

2009 - 2014

Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

2010/0067(CNS)

29.11.2010

YTTRANDE

från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

till utskottet för rättsliga frågor

över förslaget till rådets förordning om genomförande av ett fördjupat samarbete om tillämplig lag för äktenskapsskillnad och hemskillnad (KOM(2010)0105 – C7-0315/2010 – 2010/0067(CNS))

Föredragande: Evelyne Gebhardt

PA_Legam

KORTFATTAD MOTIVERING

Syftet med detta förslag till förordning är att inrätta en tydlig och övergripande juridisk ram som omfattar bestämmelser om tillämplig lag, samtidigt som parterna ges ett visst självbestämmande. Hittills har ett ”internationellt” par som önskar skilja sig varit tvungna att följa behörighetsbestämmelserna i rådets förordning (EG) nr 2201/2003¹ (kallad Bryssel IIa) enligt vilken makarna kan välja mellan flera olika behörighetskriterier. När ett förfarande för äktenskapsskillnad inleds av en domstol i en medlemsstat fastställs den tillämpliga lagen enligt bestämmelserna för lagvalsregler i det landet. Dessa nationella lagvalsregler är dock extremt varierande. Att reglerna ser så olika ut kan ge upphov till många problem när det gäller ”internationella” skilsmässor. Förutom avsaknad av ett tydligt rättsläge till följd av makarnas svårigheter att fastställa vilken lag som kommer att tillämpas i deras fall, föreligger enligt kommissionen en reell risk för ”en kapplöpning till domstolen”. Detta uttryck beskriver en situation där den mest informerade maken försöker vara först med att väcka talan i den domstol som tillämpar den lag som mest gagnar henne/honom. Kommissionens förslag syftar till att begränsa dessa risker och kompensera bristerna bland annat genom att införa en möjlighet för parterna att gemensamt välja behörig domstol och tillämplig lag, och genom att ta hänsyn till Europaparlamentets lagstiftningsresolution av den 21 oktober 2008 om förslaget till rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 2201/2003 om domstols behörighet och införande av bestämmelser om tillämplig lag i äktenskapsmål².

Artikel 3 är nyskapande eftersom den för första gången inför möjligheten för makarna att tillsammans välja tillämplig lag för handläggningen av deras ansökan om äktenskapsskillnad. Föredraganden anser att det förefaller förnuftigt att makarna även ska kunna välja lagen i det land där de har sin hemvist vid den tidpunkt då de ingår sitt avtal, och även lagen i det land där äktenskapet ingåtts.

Bestämmelsen om tillämpning av lex fori (domstolslandets lag) när tillämplig lag saknar bestämmelser om äktenskapsskillnad eller hemskillnad bör kompletteras av en forum necessitatis-regel som i internationella fall under vissa omständigheter ger domsrätten till en domstol i en annan medlemsstat.

Därefter måste det säkras att parterna har gjort ett informerat val, det vill säga att båda makar blivit vederbörligen informerade om de konkreta konsekvenserna av deras val. Därför måste man överväga hur man på bästa möjliga sätt kan garantera att båda makarna får fullständig och tillförlitlig information innan de undertecknar avtalet. Det är också viktigt att tillgången till information är garanterad oberoende av de båda makarnas ekonomiska situation. Man måste också se till att de båda makarna får exakt och fullständig information om följderna av deras val av domstol och tillämplig lag vid äktenskapsskillnad, eftersom lagen i de olika medlemsstaterna skiljer sig avsevärt åt på många punkter (såsom skälen och formerna för äktenskapsskillnad, villkoren för att beviljas äktenskapsskillnad, den obligatoriska hemskillnadsfristen samt andra avgörande faktorer för förfarandet). Eftersom lagstiftningarna dessutom kan ändras, kan det mycket väl inträffa att ett avtal om tillämplig lagstiftning som

¹ Rådets förordning (EG) nr 2201/2003 av den 27 november 2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar samt om upphävande av förordning (EG) nr 1347/2000, EUT L 338, 23.12.2003, s. 1.

² Antagna texter, P6_TA(2008)0502.

undertecknats vid ett visst tillfälle inte längre motsvarar parternas legitima förväntningar då lagen ska verkställas, på grund av att lagen i landet i fråga ändrats under tiden. Därför välkomnar föredraganden kommissionens förslag i det avseendet.

ÄNDRINGSFÖRSLAG

Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor uppmanar utskottet för rättsliga frågor att som ansvarigt utskott infoga följande ändringsförslag i sitt betänkande:

Ändringsförslag 1

Förslag till förordning Skäl 9

Kommissionens förslag

(9) Denna förordning bör leda till en tydlig och samlad rättslig ram i fråga om tillämplig lag för äktenskapsskillnad och hemskillnad i de deltagande medlemsstaterna. Den bör garantera medborgarna ändamålsenliga lösningar när det gäller rättssäkerhet, förutsebarhet och flexibilitet och förhindra situationer där en av makarna ansöker om äktenskapsskillnad före den andra för att försäkra sig om att saken prövas enligt en lagstiftning som vederbörande anser är mer gynnsam när det gäller att skydda hans eller hennes intressen.

Ändringsförslag

(9) Denna förordning bör leda till en tydlig och samlad rättslig ram i fråga om tillämplig lag för äktenskapsskillnad och hemskillnad i de deltagande medlemsstaterna. Den bör garantera medborgarna ändamålsenliga lösningar när det gäller rättssäkerhet, förutsebarhet och flexibilitet och förhindra situationer där en av makarna **eller en av de registrerade partnerna** ansöker om äktenskapsskillnad före den andra för att försäkra sig om att saken prövas enligt en lagstiftning som vederbörande anser är mer gynnsam när det gäller att skydda hans eller hennes intressen.

Ändringsförslag 2

Förslag till förordning Skäl 12

Kommissionens förslag

(12) För att makarna ska kunna välja en tillämplig lag som de har nära anknytning till eller, om en sådan valmöjlighet saknas, för att den lagen ska kunna tillämpas på

Ändringsförslag

(12) För att makarna **eller de registrerade partnerna** ska kunna välja en tillämplig lag som de har nära anknytning till eller, om en sådan valmöjlighet saknas, för att den

deras äktenskapsskillnad eller hemskillnad bör den berörda lagen vara tillämplig även om det inte är fråga om lagen i en deltagande medlemsstat. Om en lag i en annan medlemsstat anvisas, kan det nätverk som inrättats genom rådets beslut 2001/470/EG av den 28 maj 2001 om inrättande av ett europeiska rättsligt nätverk på privaträttens område bistå domstolarna med information om innehållet i utländsk rätt.

lagen ska kunna tillämpas på deras äktenskapsskillnad eller hemskillnad **eller upplösningen av deras registrerade partnerskap** bör den berörda lagen vara tillämplig även om det inte är fråga om lagen i en deltagande medlemsstat. Om en lag i en annan medlemsstat anvisas, kan det nätverk som inrättats genom rådets beslut 2001/470/EG av den 28 maj 2001 om inrättande av ett europeiska rättsligt nätverk på privaträttens område bistå domstolarna med information om innehållet i utländsk rätt.

Ändringsförslag 3

Förslag till förordning Skäl 13

Kommissionens förslag

(13) En ökad rörlighet för medborgarna kräver såväl mer flexibilitet som en större rättssäkerhet. För att uppnå denna målsättning bör förordningen stärka parternas oberoende i samband med äktenskapsskillnad och hemskillnad genom att ge dem en viss möjlighet att välja vilken lag som ska tillämpas på deras äktenskapsskillnad eller hemskillnad. Denna möjlighet bör **inte** utsträckas till att omfatta annullering av äktenskap, **som hör nära samman med villkoren för äktenskapets giltighet, där det inte är lämpligt att ge parterna valfrihet.**

Ändringsförslag

(13) En ökad rörlighet för medborgarna kräver såväl mer flexibilitet som en större rättssäkerhet. För att uppnå denna målsättning bör förordningen stärka parternas oberoende i samband med äktenskapsskillnad och hemskillnad genom att ge dem en viss möjlighet att välja vilken lag som ska tillämpas på deras äktenskapsskillnad eller hemskillnad. Denna möjlighet bör utsträckas till att **även omfatta annullering av äktenskap och registrerade partnerskap, för att undvika diskriminering mot de olika former genom vilka rätten till respekt för privat- och familjelivet utövas.**

Ändringsförslag 4

Förslag till förordning Skäl 14

Kommissionens förslag

(14) Makarna bör kunna välja lagen i ett land till vilket de har särskild anknytning eller lagen i domstolslandet som tillämplig lag för deras äktenskapsskillnad eller hemskillnad. Den lag som makarna väljer måste vara förenlig med de grundläggande rättigheterna såsom dessa definieras i fördragen och i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Möjligheten att välja tillämplig lag vid äktenskapsskillnad **och** hemskillnad får inte vara till men för barnets bästa.

Ändringsförslag

(14) Makarna **eller de registrerade partnerna** bör kunna välja lagen i ett land till vilket de har särskild anknytning eller lagen i domstolslandet som tillämplig lag för deras äktenskapsskillnad eller hemskillnad **eller upplösningen av deras registrerade partnerskap**. Den lag som makarna **eller de registrerade partnerna** väljer måste vara förenlig med de grundläggande rättigheterna såsom dessa definieras i fördragen och i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Möjligheten att välja tillämplig lag vid äktenskapsskillnad, hemskillnad **och upplösning av registrerat partnerskap** får inte vara till men för barnets bästa. **När makarnas barn berörs av äktenskapsskillnaden eller hemskillnaden kan den lag som ska vara tillämplig på äktenskapsskillnaden eller hemskillnaden beakta de principer som fastställs i artikel 24 i stadgan, det vill säga att barnets bästa måste komma i främsta rummet, barnets åsikter måste beaktas vid beslut som rör barnet och barnet har rätt att regelbundet upprätthålla ett personligt förhållande till och direkta kontakter med båda föräldrarna, utom då detta strider mot barnets bästa.**

Ändringsförslag 5

Förslag till förordning Skäl 15

Kommissionens förslag

(15) Innan makarna väljer vilken lag som ska vara tillämplig är det viktigt att de har tillgång till uppdaterad information om viktiga aspekter av den nationella lagstiftningen, unionsrätten och

Ändringsförslag

(15) Innan makarna **eller de registrerade partnerna** väljer vilken lag som ska vara tillämplig är det viktigt att de har tillgång till uppdaterad information om viktiga aspekter av den nationella lagstiftningen,

förfarandena vid äktenskapsskillnad **och** hemskillnad. För att garantera sådan tillgång till relevanta uppgifter av nödvändig kvalitet, uppdaterar kommissionen fortlöpande uppgifterna i det offentliga Internetbaserade informationssystem som inrättades genom rådets beslut 2001/470/EG.

unionsrätten och förfarandena vid äktenskapsskillnad, hemskillnad **och upplösning av registrerat partnerskap, inbegripet om möjligheten att använda sig av medling. Makarna bör informeras om de olika skilsmäsoformerna och villkoren för att beviljas äktenskapsskillnad enligt de berörda medlemsstaternas lagstiftningar.** För att garantera sådan tillgång till relevanta uppgifter av nödvändig kvalitet, uppdaterar kommissionen fortlöpande uppgifterna i det offentliga Internetbaserade informationssystem som inrättades genom rådets beslut 2001/470/EG, **och den medlemsstat där målet om äktenskapsskillnaden äger rum bör ge makarna tillgång till all den information de behöver.**

Ändringsförslag 6

Förslag till förordning Skäl 16

Kommissionens förslag

(16) En grundläggande princip i förordningen är att de båda makarna gemensamt ska göra ett sakligt och välgrundat val. Var och en av **makarna** bör exakt känna till de rättsliga och sociala följderna av lagvalet. Möjligheten **för makar** att tillsammans välja tillämplig lag bör inte påverka makarnas rättigheter och likställdhet. Därför bör de nationella domstolarna vara medvetna om vikten av att båda **makarna** gör ett sakligt och välgrundat val som baserats på information om de rättsliga följderna av lagvalsavtalet.

Ändringsförslag

(16) En grundläggande princip i förordningen är att de båda makarna **eller registrerade partnerna** gemensamt ska göra ett sakligt och välgrundat val. Var och en av **makarna/de registrerade partnerna** bör exakt känna till de rättsliga och sociala följderna av lagvalet. Möjligheten att tillsammans välja tillämplig lag bör inte påverka makarnas **eller de registrerade partnernas** rättigheter och likställdhet. Därför bör de nationella domstolarna vara medvetna om vikten av att båda **makarna/registrerade partnerna** gör ett sakligt och välgrundat val som baserats på information om de rättsliga följderna av lagvalsavtalet.

Ändringsförslag 7

Förslag till förordning Skäl 17

Kommissionens förslag

(17) Vissa garantier bör införas för att säkerställa att makarna är medvetna om följderna av sitt val. Lagvalsavtalet bör åtminstone vara skriftligt, daterat och undertecknat av båda parterna. Om lagen i den deltagande medlemsstat där båda **makarna** har hemvist föreskriver ytterligare formkrav, bör dessa bestämmelser respekteras. Sådana kompletterande formella krav kan finnas exempelvis i en deltagande medlemsstat där avtalet infogas i ett äktenskapsförord.

Ändringsförslag

(17) Vissa garantier bör införas för att säkerställa att makarna **eller de registrerade parterna** är medvetna om följderna av sitt val. Lagvalsavtalet bör åtminstone vara skriftligt, daterat och undertecknat av båda parterna. Om lagen i den deltagande medlemsstat där båda **makarna/registrerade parterna** har hemvist föreskriver ytterligare formkrav, bör dessa bestämmelser respekteras. Sådana kompletterande formella krav kan finnas exempelvis i en deltagande medlemsstat där avtalet infogas i ett äktenskapsförord.

Ändringsförslag 8

Förslag till förordning Skäl 19

Kommissionens förslag

(19) För att garantera rättssäkerhet och förutsebarhet samt förhindra situationer där en av makarna ansöker om äktenskapsskillnad före den andra för att försäkra sig om att saken prövas enligt en lagstiftning som vederbörande anser mer gynnsam när det gäller att skydda hans eller hennes intressen bör denna förordning, för de fall då inget lagval görs, omfatta harmoniserade lagvalsregler som grundar sig på en rad anknytningsfaktorer som förutsätter en nära anknytning mellan **makarna** och lagen i fråga. Anknytningsfaktorerna har valts för att säkerställa att **äktenskapsskillnaden eller hemskillnaden** omfattas av en lag till vilken **makarna** har en nära anknytning,

Ändringsförslag

(19) För att garantera rättssäkerhet och förutsebarhet samt förhindra situationer där en av makarna **eller de registrerade parterna** ansöker om äktenskapsskillnad, **hemskillnad eller upplösning av partnerskap** före den andra för att försäkra sig om att saken prövas enligt en lagstiftning som vederbörande anser mer gynnsam när det gäller att skydda hans eller hennes intressen bör denna förordning, för de fall då inget lagval görs, omfatta harmoniserade lagvalsregler som grundar sig på en rad anknytningsfaktorer som förutsätter en nära anknytning mellan **makarna/de registrerade parterna** och lagen i fråga. Anknytningsfaktorerna har valts för att säkerställa att **målet om**

och grundar sig först och främst på *makarnas* vanliga vistelseort.

äktenskapsskillnad, hemskillnad eller upplösning av det registrerade partnerskapet omfattas av en lag till vilken *makarna/de registrerade partnerna* har en nära anknytning, och grundar sig först och främst på *makarnas/de registrerade partnernas* vanliga vistelseort.

Ändringsförslag 9

Förslag till förordning Skäl 20

Kommissionens förslag

(20) I vissa situationer, till exempel när tillämplig lag saknar bestämmelser om äktenskapsskillnad eller inte ger *makarna* lika rätt till äktenskapsskillnad *eller* hemskillnad på grund av *den ena makens kön*, bör domstolslandets lag ändå tillämpas.

Ändringsförslag

(20) I vissa situationer, till exempel när tillämplig lag saknar bestämmelser om äktenskapsskillnad, ***hemskillnad eller upplösning av registrerade partnerskap***, eller inte ger *makarna/de registrerade partnerna* lika rätt till äktenskapsskillnad, hemskillnad *eller upplösning av registrerat partnerskap* på grund av ***skäl som är förbjudna enligt artikel 21 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna***, bör domstolslandets lag ändå tillämpas.

Ändringsförslag 10

Förslag till förordning Skäl 22a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(22a) Begreppet "hemvist" bör tolkas enligt förordningens syften. Innebörden bör fastställas av domstolen i varje enskilt fall på grundval av de faktiska omständigheterna. "Hemvist" hänvisar här inte till ett begrepp i den nationella lagstiftningen utan snarare till ett självständigt begrepp i

Ändringsförslag 11

Förslag till förordning

Artikel 1 – punkt 1

Kommissionens förslag

1. Denna förordning ska tillämpas i situationer där ett val måste göras mellan lagar i olika länder i samband med äktenskapsskillnad **eller** hemskillnad.

Ändringsförslag

1. Denna förordning ska tillämpas i **internationella** situationer där ett val måste göras mellan lagar i olika länder i samband med äktenskapsskillnad, hemskillnad, **annullering av äktenskap eller upplösning av registrerat partnerskap.**

Ändringsförslag 12

Förslag till förordning

Artikel 3 – punkt 1 – inledningen

Kommissionens förslag

1. Makarna får avtala om vilken lag som ska tillämpas på deras äktenskapsskillnad eller hemskillnad under förutsättning att den lag de valt är förenlig med de grundläggande rättigheter som fastställs i fördragen och i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna samt med grunderna för rättsordningen (ordre public), med det förbehållet att valet måste avse något av följande alternativ:

Ändringsförslag

1. Makarna **eller de registrerade partnerna** får avtala om vilken lag som ska tillämpas på deras äktenskapsskillnad eller hemskillnad **eller upplösningen av deras registrerade partnerskap**, under förutsättning att den lag de valt är förenlig med de grundläggande rättigheter som fastställs i fördragen och i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna samt med grunderna för rättsordningen (ordre public), med det förbehållet att valet måste avse något av följande alternativ:

Ändringsförslag 13

Förslag till förordning

Artikel 3 – punkt 1 – led b

Kommissionens förslag

b) Lagen i den stat där **makarna** senast hade gemensam hemvist om en av dem fortfarande har hemvist där vid tidpunkten för avtalets ingående.

Ändringsförslag

b) Lagen i den stat där **makarna/de registrerade partnerna** senast hade gemensam hemvist om en av dem fortfarande har hemvist där vid tidpunkten för avtalets ingående, **under förutsättning att tillämpningen av denna lag inte missgynnar den svagare av de båda makarna eller partnerna.**

Ändringsförslag 14

**Förslag till förordning
Artikel 3 – punkt 1 – led d**

Kommissionens förslag

d) **Domstolslandets lag.**

Ändringsförslag

d) **Lagen i det land där äktenskapet eller det registrerade partnerskapet ingåtts.**

Motivering

Det tycks rimligt att detta kriterium ska inkluderas med de andra när man ska välja tillämplig lag, och att kriteriet om domstolslandets lag inte ska finnas med så att den svagare parten skyddas bättre.

Ändringsförslag 15

**Förslag till förordning
Artikel 3 – punkt 1a (ny)**

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

1a. Med begreppet ”hemvist” avses den plats där en person har sin fasta bostad.

Motivering

Begreppet ”hemvist” bör definieras för att så långt möjligt undvika godtyckliga tolkningar. Domstolen måste naturligtvis granska alla relevanta fakta innan den tillämpar definitionen.

Ändringsförslag 16

Förslag till förordning Artikel 3 – punkt 2

Kommissionens förslag

2. Ett lagvalsavtal får, utan att de påverkar tillämpningen av punkt 4, ingås och ändras vid vilken tidpunkt som helst, dock senast när saken tas upp till prövning av domstol.

Ändringsförslag

2. Ett lagvalsavtal får, utan att de påverkar tillämpningen av punkt 4, ingås och ändras vid vilken tidpunkt som helst, dock senast när saken tas upp till prövning av domstol. ***Avtalet måste omnämna möjligheten att använda sig av medling för att lösa eventuella tvister i samband med äktenskapsskillnad eller hemskillnad.***

Ändringsförslag 17

Förslag till förordning Artikel 3 – punkt 3 – stycke 2

Kommissionens förslag

Om lagen i den deltagande medlemsstat där båda **makarna** har hemvist vid tidpunkten för avtalets ingående föreskriver ytterligare formkrav för denna typ av avtal, ska de bestämmelserna följas. Om **makarna** har hemvist i olika deltagande medlemsstater och lagarna i dessa medlemsstater föreskriver olika formkrav, ska avtalet anses giltigt till formen om det uppfyller villkoren enligt lagen i ett av dessa länder.

Ändringsförslag

Om lagen i den deltagande medlemsstat där båda **makarna/de registrerade partnerna** har hemvist vid tidpunkten för avtalets ingående föreskriver ytterligare formkrav för denna typ av avtal, ska de bestämmelserna följas. Om **makarna/de registrerade partnerna** har hemvist i olika deltagande medlemsstater och lagarna i dessa medlemsstater föreskriver olika formkrav, ska avtalet anses giltigt till formen om det uppfyller villkoren enligt lagen i ett av dessa länder.

Ändringsförslag 18

Förslag till förordning Artikel 3 – punkt 3 – stycke 2a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

Om avtalet ingår i ett äktenskapsförord

måste formkraven för äktenskapsförordet uppfyllas.

Motivering

Här klargörs situationer när en medlemsstats lagstiftning eller ett avtal i samband med äktenskapet föreskriver att det ska finnas ett äktenskapsförord.

Ändringsförslag 19

Förslag till förordning Artikel 3 – punkt 4

Kommissionens förslag

4. Om domstolslandets lag tillåter det kan **makarna** även välja tillämplig lag under pågående förfarande inför domstolen. I så fall ska domstolen registrera lagvalet i enlighet med domstolslandets lag.

Ändringsförslag

4. Om domstolslandets lag tillåter det kan **makarna/de registrerade partnerna** även välja tillämplig lag under pågående förfarande inför domstolen. I så fall ska domstolen registrera lagvalet i enlighet med domstolslandets lag.

Ändringsförslag 20

Förslag till förordning Artikel 4 – inledningen

Kommissionens förslag

Vid avsaknad av val enligt artikel 3 ska äktenskapsskillnad **och** hemskillnad omfattas av lagen i det land

Ändringsförslag

Vid avsaknad av val enligt artikel 3 ska äktenskapsskillnad, hemskillnad, **annullering av äktenskap och upplösning av registrerat partnerskap i fallande ordning** omfattas av lagen i det land

Ändringsförslag 21

Förslag till förordning Artikel 4 – led a

Kommissionens förslag

a) där **makarna** har gemensam hemvist vid den tidpunkt då saken togs upp till

Ändringsförslag

a) där **makarna/de registrerade partnerna** har gemensam hemvist vid den tidpunkt då

prövning av domstol eller, om detta alternativ inte är tillämpligt,

saken togs upp till prövning av domstol eller, om detta alternativ inte är tillämpligt,

Ändringsförslag 22

Förslag till förordning Artikel 4 – led b

Kommissionens förslag

b) där **makarna** senast hade gemensam hemvist, förutsatt att de inte upphörde att ha gemensam hemvist där mer än ett år innan saken togs upp till prövning av domstol och att en av makarna fortfarande hade hemvist i landet när saken togs upp till prövning av domstol eller, om detta alternativ inte är tillämpligt,

Ändringsförslag

b) där **makarna/de registrerade partnerna** senast hade gemensam hemvist, förutsatt att de inte upphörde att ha gemensam hemvist där mer än ett år innan saken togs upp till prövning av domstol och att en av makarna **eller partnerna** fortfarande hade hemvist i landet när saken togs upp till prövning av domstol eller, om detta alternativ inte är tillämpligt,

Ändringsförslag 23

Förslag till förordning Artikel 4 – led c

Kommissionens förslag

c) där båda **makarna** var medborgare vid den tidpunkt då saken togs upp till prövning av domstol, eller, om detta *alternativ* inte är tillämpligt,

Ändringsförslag

c) där båda **makarna/de registrerade partnerna** var medborgare vid den tidpunkt då saken togs upp till prövning av domstol, **under förutsättning att tillämpningen av denna lag inte missgynnar den svagare av de båda makarna eller partnerna**, eller, om detta *alternativ* inte är tillämpligt,

Ändringsförslag 24

Förslag till förordning Artikel 4 – led ca (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

ca) där äktenskapet eller det registrerade partnerskapet ingåtts eller, i annat fall,

Motivering

Makarnas val av land att gifta sig i antyder rimligtvis att de även kan acceptera landets domsrätt.

Ändringsförslag 25

Förslag till förordning Artikel 4 – stycke 1a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

Med begreppet ”hemvist” avses den plats där en person har sin fasta bostad.

Ändringsförslag 26

Förslag till förordning Artikel 5

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

Domstolslandets lag

Tillämpning av principerna om lex fori (domstolslandets lag) och forum necessitatis

Om tillämplig lag enligt artikel 3 eller artikel 4 saknar bestämmelser om äktenskapsskillnad eller ***inte ger*** makarna ***lika rätt till äktenskapsskillnad eller hemskillnad på grund av den ena makens kön***, ska domstolslandets lag tillämpas.

1. Om tillämplig lag enligt artikel 3 eller artikel 4 saknar bestämmelser om äktenskapsskillnad, hemskillnad eller upplösning av registrerat partnerskap, eller om tillgången till äktenskapsskillnad, hemskillnad eller upplösning av registrerat partnerskap är diskriminerande gentemot en av makarna eller en av de registrerade partnerna, av skäl som är förbjudna enligt artikel 21 i Europeiska unionens stadga om de

grundläggande rättigheterna, ska domstolslandets lag tillämpas.

2. Om den behöriga domstolen finns i en medlemsstat vars lagstiftning saknar bestämmelser om äktenskapsskillnad, hemskillnad eller upplösning av registrerat partnerskap ska domsrätten tilldelas

a) den medlemsstat i vilken en av makarna eller en av de registrerade partnerna är medborgare, eller

b) den medlemsstat där äktenskapet eller det registrerade partnerskapet ingåtts.

Motivering

I några fall skulle tillämpning av nationell lagstiftning kunna utgöra ett hinder för vissa personer som är bosatta i en viss medlemsstat och som vill begära hem- eller äktenskapsskillnad. Den enskildes önskan om att uppnå personlig frihet genom hem- eller äktenskapsskillnad bör därför väga tyngre än den nationella lagstiftningen, genom tillämpning av principen om domstolslandets lag (lex fori). Om lagstiftningen i det land där den behöriga domstolen finns inte tillåter äktenskapsskillnad eller hemskillnad, ska domsrätten kunna ges till en domstol i en annan medlemsstat, om vissa villkor avseende vissa gränsöverskridande fall är uppfyllda.

ÄRENDETS GÅNG

Titel	Genomförande av ett fördjupat samarbete om tillämplig lag för äktenskapsskillnad och hemskillnad		
Referensnummer	KOM(2010)0105 – C7-0315/2010 – 2010/0067(CNS)		
Ansvarigt utskott	JURI		
Yttrande Tillkännagivande i kammaren	LIBE 7.10.2010		
Föredragande av yttrande Utnämning	Evelyne Gebhardt 10.5.2010		
Behandling i utskott	23.6.2010	15.11.2010	25.11.2010
Antagande	25.11.2010		
Slutomröstning: resultat	+: 28	–: 4	0: 16
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Jan Philipp Albrecht, Sonia Alfano, Roberta Angelilli, Rita Borsellino, Simon Busuttil, Carlos Coelho, Rosario Crocetta, Cornelis de Jong, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Tanja Fajon, Hélène Flautre, Kinga Göncz, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Ágnes Hankiss, Anna Hedh, Salvatore Iacolino, Sophia in 't Veld, Livia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Juan Fernando López Aguilar, Clemente Mastella, Véronique Mathieu, Louis Michel, Claude Moraes, Jan Mulder, Antigoni Papadopoulou, Georgios Papanikolaou, Carmen Romero López, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Renate Sommer, Wim van de Camp, Axel Voss, Manfred Weber, Renate Weber, Tatjana Ždanoka		
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Edit Bauer, Anna Maria Corazza Bildt, Anne Delvaux, Ioan Enciu, Evelyne Gebhardt, Ana Gomes, Stanimir Ilchev, Ádám Kósa, Petru Constantin Luhan, Marie-Christine Vergiat, Cecilia Wikström		